

PROFEX ÁLTALÁNOS NYELVVIZSGA

Középfok – beás nyelv ÍRÁSBELI MEGOLDÁSOK

Írott szöveg értése

1. szöveg

FELADATLAP

I. Helyettesítse a szövegben található rokonértelmű kifejezéseket! Körülírás esetén ne használjon ötnél több szót! (5 pont)

Egy feladatot megoldottunk:

lá je umblă – lá je merzsjé

cîgănu j-o murit

plyin ajră dă gorj

o bătrănuță

ány mucît

si-o păcît

jél nu kuszťă

îngurită-jră

o cîgănkă bătrînă

ány tăkut/ n-ány szfătijit/însjét ány foszt

si-o foszt ku jél

II. Válaszoljon beásul egy maximum tíz szóból álló mondattal az alábbi kérdésekre! (5 pont)

1. Sjinjé ságyé lingă noj?

O bătrănuță ságyé szîngură.

2. Sje băj áve ku noj?

Kinyilye nosztru umblă lá je sî-j tipurle flori.

3. Sje fel kirités ny-ány făkut?

On kirités vergyé sî nălt dîn lemezuri.

4. Áku dă sje zbiră ku noj bătrănuțăstă?

D-áje, kă nu vegyé kum sză szkală szarilye.

5. Tu sj-áj făsje în loku nosztru?

Nisj n-ás la-o dă vestyé.

2. szöveg

FELADATLAP

I. Adja meg az alábbi aláhúzással jelölt kifejezések rokon értelmű szavait! (5 pont)

muzsijestyé

plyin aj dă putyeré

o vinyit zsjosz

nu j-o kăzut binyé

m-ám luptăt ku zmou

zberă

tăré-j

sz-o szkuburît

ro j-o foszt

sz-o bătut ku jél

II. Válaszoljon egy-egy - maximum tíz szóból álló - mondattal az alábbi kérdésekre magyarul! (5 pont)

Egy kérdést megválasztunk:

1./ Miért ment el az uraság birtokára?

Elment hozzá, hogy kérjen egy darab kenyeret.

2./ Miért küldte az uraság a beás embert az erdőbe?

Azért, hogy megküzdjön a sárkánnyal.

3./ Hogy nézett ki a sárkány?

Nagy hatalmas állat volt, egy szemmel a homlokán.

4./ Mi volt az első próba?

A fejüket egy fatörzsre kellett tenni, és arra bottal ráütni.

5./ Mennyi pénzt kapott a szegény beás ember összesen?

Két zsák pénzt.

Íráskészség

Írjon egy 150-200 szóból álló levelet beásul régi osztálytársának. Ügyeljen a levél formai követelményeire és térjen ki minden megadott szempontra így, hogy a levél egységes szöveget alkosson!.

Elérhető pontszám: 15 pont

Írja meg volt osztálytársának, hogy osztálytalálkozót szervez, mivel ismét eltelt öt év a legutóbbi találkozásuk óta.

1. Kérdezze meg osztálytársát, ő mikor érne rá a leginkább arra, hogy volt iskolatársaival találkozzon? Szervezzék meg még az ősszel, vagy halasszák a téli hónapokra ezt az alkalmat?
2. Kérje meg, írjon arról is, egyedül jön-e vagy hozna magával valakit a találkozóra. Írja meg, hogy többen jelezték, szívesen hoznák párjukat, de voltak olyanok is, akik azt mondták, hogy senki ne vigyen magával társat, mert akkor nem tudnak felhőtlenül szórakozni. Erről is kérdezze meg iskolatársa véleményét.
3. Kérdezze meg azt is, hol szeretne a leginkább vacsorázni volt osztálytársaival - menjenek vendéglőbe vagy főzzenek együtt volt iskolájuk udvarán - ugyanis erre is van lehetőség.
4. Kérdezze meg továbbá, hogy a volt tanárok közül kiket hívjanak meg.
5. Kérje meg volt osztálytársát, hogy gyorsan válaszoljon, mert a jó szervezés sok időt vesz igénybe.

Drág dă Urtăku mnyo!

Véz, sjé māj repé tresjé dobă. Jăr o trikut sjinsj aj dă zilyé, sî aku jár aisj aj dobă szá vinyiny ună.

Áku d-aje-c szkrju, szá tyé-ntréb, kînd aj áve răgáz māj binyé: dă tamná o dă járná.

Sî ákárkînd o sî fî, tu szîngur aj vinyi, o c-aj áduşjé sjinyivá? Jestyé arékie, kár s-ár áduşjé urtăká, cîgánkă, o sjé áré, dă mulcînsj îm szkrijé, kit māj binyé szîngur szá vinyiny toc, ásă nu trébé szá lony számă pă âlc, māj binyé nyé szîmcăny. Tu kum gîngyesty ásztă, szkrijé-m.

Sză mănăny putyénj o înr-on étterem, o putyénj szá fîrbény noj înr hudvăru-l dă uskulă. Dă sjé c-ár fî māj binyé vojé, sî d-asztă szá-m szkrij.

Sî áje tăré mă irdikilestyé pă sjiny szá tyimăny dîn méstyéri nostrî. Pă toc, o numă pă kăré pătru âny ku noj o foszt, sî pă igazgatou-l o māj pă sjinyé.

Véz, szá szkrju sî mult cînyé, pă sjé trébé szá bág számă, d-aje tyé sjo, kit māj repé poc, szkrijé-m, tu kum aj áve dă gînd szá fîjé. Pinsjé ku toc dîn usztălyu nosztru oj szfăti, multă dobă trébé.

Māj rămîj ku Dimizo:

Joká

Pisju, 30.10.2005.

Nyelvi közvetítő készség

Fordítsa le szótár segítségével a következő szöveget beásra!

Elérhető pontszám: 15 pont

D-într-on blyid mǎnkǎ

Kînvǎ nu umblǎ ku lunyilye fisjori lǎ fetyé.

¹ **Dǎkǎ fisjoru, o tátǎ szo vigye hungyivǎ o fǎtǎ frumasǎ, mirzsje lǎ je szǎ-nsjersjé.**

Dǎkǎ fátǎ szǎ igyize, ǎjrá áfel, kînd nuntǎ má îñ zuáje o sî cînye. Kînd mirzsje sz-o sjeje ásztǎ zîsje:

„- Bunǎ gyminyǎcǎ! Ázsunszu-c szǎ-m ádukǎ nurok, mǎj. ² **Kár ku gîndu-l ro o vinyit, luj szǎ-i ázsutvé Drágu-l Domn szǎ-l întarkǎ pǎ bun.** Áku szǎ bijény dîn ujágǎ, dǎp-áje dîn butyé- ásǎ szǎ gye Drágu-l Domn!”

³ **Dǎkǎ lu fetvi ji-szǎ-nszpǎrije fisjoru, fátǎ áasztǎ zîsje: - Fǎkǎ tátǎ, sjé áré dǎ gînd!**

Átunsj repé or tyimát nyámu unǎ. Tyimǎ sî lutásj, na áasztǎ-jrá nuntǎ. Átunsj n-asǎ-jrá, k-áku.

Pînyé mǎnkǎ ku pirkét. ⁴ **Sjinsjinsj, sászînsj mǎnkǎ d-într-on bylid, dǎ nu lǎ mászǎ!** Blyidu punye zsjosz pǎ pǎmînt sî ku májrilye mǎnkǎ. Nyivásztǎ sî cîgǎnu-j d-într-on blyid mǎnkǎ. Jéj áve o mǎszucǎ, hungyé putye szǎ sǎdǎ lîngǎ unápált.

Jéj d-áje mǎnkǎ d-într-on blyid, kit szǎ szǎ kunaszká.

⁵ **Bunǎ vojé áve toc, sî gostvi lyé áldǎje pǎ tînyiri, kit szǎ lyé cîjé Drágu-l Domn unǎ.**

Áasztǎ-jrá sî nuntǎ sî kununálǎ. Nu mirzsje szǎ szǎ kununyé nisj lǎ tanács, nisj îñ biszerikǎ.

(Fordítás. Forrás: In: Kovalcsik Katalin- Konrád Imre-Ignác János: Aminy ku putyere Ketten ettek, hogy szokjanak össze. című szokáselbeszélése alapján Gandhi Közalapítványi Gimnázium Pécs, 2001)